

1. Mitä seuraavat sanat tarkoittavat? Valitse oikeat vaihtoehdot.

5 p.

Lähimaksu

- a. Lähikauppiaalle tehtävä maksu
- b. Maksupalvelu, jossa henkilöllisyys pitää tunnistaa
- c. Käteisellä tehtävä maksu
- d. Alle 50 euron ostos kortilla tai kännykällä ilman tunnuslukua

Mobiilimaksaminen

- a. Maksutapahtuma välitetään myyjälle puhelinoperaattorin kautta
- b. Operaattorin SIM-kortille asentama ominaisuus, jolla voit todistaa henkilöllisyytesi
- c. Matkalipun maksaminen käteisellä raideliikenteessä
- d. Yli 50 euron ostoksen maksaminen ilman tunnuslukua

Mobiilivarmenne

- a. Maksutapahtuma välitetään myyjälle puhelinoperaattorin kautta
- b. Operaattorin SIM-kortille asentama ominaisuus, jolla voit todistaa henkilöllisyytesi
- c. Internetissä ostettavissa oleva virtuaalivaluutta
- d. Ohjelma, joka varmentaa, että asiakkaan tekemästä maksusta on maksettu arvonlisävero

Verkkopankki

- a. Sähköiset pankkipalvelut, joihin asiakas tunnistautuu luotettavalla tavalla
- b. Ammattikalastajien investointipankki
- c. Maksutapahtuma välitetään myyjälle puhelinoperaattorin kautta
- d. Pankkien yhteinen neuvontapalvelu internetissä

Osakesäästötiliin sopivat väittämät (useita oikeita vastauksia)

- a. Osakesäästämiseen tarkoitettu tili.
- b. Osakesäästötilin sisällä voi ostaa ja myydä pörssiosakkeita niin, ettei yksittäisistä myynneistä eikä osingoista ja koroista tarvitse maksaa veroa.
- c. Yrityksille tarkoitettu tilimuoto.
- d. Osakesäästötilin tuotto verotetaan vasta silloin, kun sieltä nostetaan rahaa.
- e. Osakesäästötilien tuotto on täysin verovapaata.

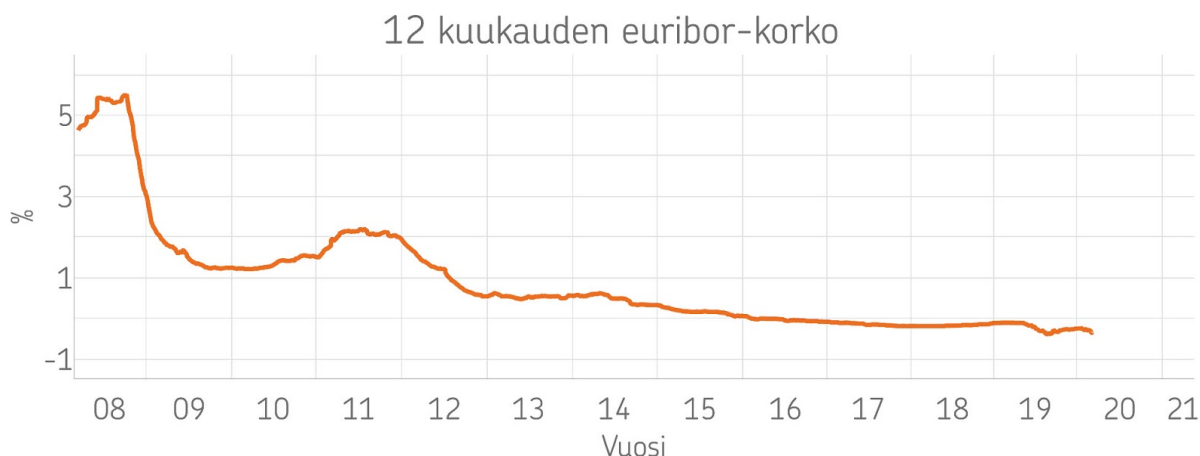
2. Vertaile omistusasumista ja vuokra-asumista. Kirjoita kummastakin asumismuodosta kaksi hyvää ja kaksi huonoa puolta kotitalouksien rahankäytön kannalta.

4 p.

omistusasuminen	vuokra-asuminen
-----------------	-----------------

+	+
+	+
-	-
-	-

3. Korkotehtävä. Alla on esitetty euribor-koron kehitys 2008-2019. Tarkastele kuvaajaa ja vastaa alla oleviin kysymyksiin.

a) Minä vuonna 12 kuukauden euribor-korko laski miinukselle? 1 p.

b) Mitä vaikutuksia negatiivisella korolla on pankin asiakkaalle? 2 p.

c) Miten negatiivisten korkojen aika vaikuttaa pankkien toimintaan? Valitse oikeat vastaukset. 2 p.

i) Asiakkaat ovat joutuneet maksamaan pankille korkoa tallettamistaan rahoista.

ii) Rahan lainaaminen pankista on kallistunut viime vuosina.

iii) Pankkien on keksittävä uusia tuotteita ja palveluita saadakseen toiminnastaan tuottavaa.

iv) Pankkien varainhankinta vaikeutuu, koska asiakkaat sijoittavat rahansa mieluummin muualle kuin pankkitilille.

4. Turkulainen Matti toimii eri ravintoloiden ruokaa välittävän palvelun pyörälähettinä. Hän ei ole työsuhteessa yritykseen, vaan tilaukset tulevat lähettisovelluksen kautta. Yhtiö päättää, missä järjestyksessä lähetit saavat tilaukset. Kyse on ns. alustataloudesta. Matille kertyy viikossa keskimäärin työtunteja 30. Hän maksaa itse kaikki työn tekemisestä johtuvat kulut, vakuutukset ja sosiaaliturvamaksut. Tuloja Matille kertyy keskimäärin 1300 €/kk.

Lähde: Yle Uutiset 31.3.2019

a) Millaisia sosiaaliturvaan liittyviä maksuja Matin on itse hoidettava? 2 p.

- b) Millaisia muita kuluja Matin on maksettava, jotta hän pystyy tekemään työtä? 2 p.
- c) Millaisia hyviä ja huonoja puolia Matin asemaan työntekijänä liittyy? Mainitse neljä asiaa. 2 p.

5. Tällä hetkellä (huhtikuu 2020) ravintolat eivät saa tarjota ruokaa ravintolasalissa koronaviruksen takia. Seuraava kysymys koskee poikkeustilaa edeltävää ja sen jälkeistä aikaa.

Syksyllä 2019 nousi kohu buffet-ruokailun järkevyydestä kuluttajille myytävänä tuotteena.

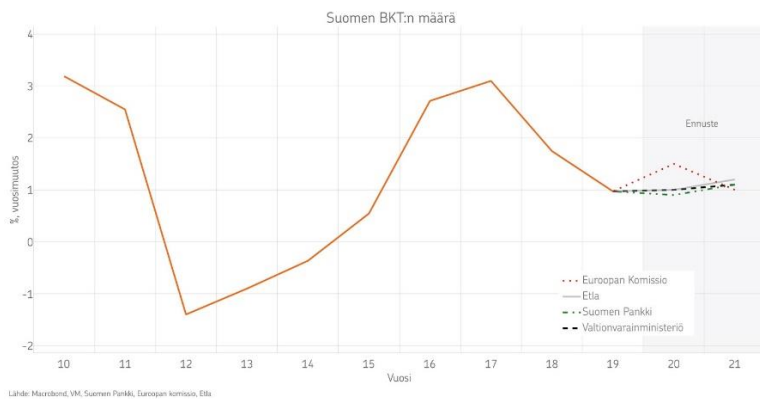

Kuvan lähde: <https://www.aamulehti.fi/a/5f7c3856-c7e8-4bc4-ad93-19880cc93c5e> Aamulehti, Juha Sihto.

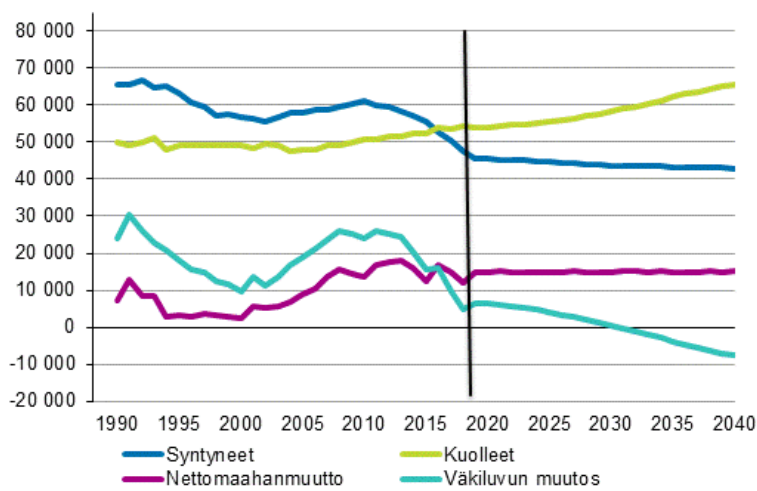
- a) Pohdi kuvan avulla, mitä ongelmia buffet-ruokailussa on ravintolan ja asiakkaan kannalta? 3 p.
- b) Kuinka ratkaisisit ongelmat? 3 p.

6. Vastaa alla olevaan kahteen kysymykseen yhtenäisenä esseenä. Käytä vastauksessa alla olevien tilastojen antamia tietoja ja omia tietojasi. Erilaisten ajankohtaisten tietojen käyttäminen vastauksessa on ansio. 12 p.

- a) Millaisia taloudellisia haasteita Suomen kansantaloudessa on odotettavissa tulevana vuosina?
- b) Millaisilla talouspoliittisilla keinoilla tilanteeseen voidaan vaikuttaa?

BKT:n vuosimuutoksen historia perustuu 28.2.2020 julkaistuun aineistoon. Ennusteet ovat sillä hetkellä voimassa olleita ennusteita.

Lähde: Tilastokeskus, julkaistu 30.9.2019.

Keskimääräinen työkustannusten kehitys Suomessa ja euroalueella 2005–2019

